

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ และนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ

ระยะที่ 2 ผลการสร้างกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ

ระยะที่ 3 ผลการทดลองและประเมินผลการใช้กลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ

ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษในระยะที่ 1 ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ โดยตั้งสมมติฐานว่าการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษได้รับผล โดยตรงและ โดยอ้อมจากปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตยปัจจัยด้านแบบของบุคลิกภาพ ปัจจัยด้านการสื่อสาร ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองและปัจจัยด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ในกิจกรรมการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษซึ่งสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 จำนวน 400คนสรุปผลการวิจัยในระยะที่ 1 ดังนี้

1.1 คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400คนซึ่งคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 แสดงจำนวน ร้อยละ ข้อมูลคุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ (สพม. 28)

ข้อมูลด้านคุณลักษณะทั่วไป (n=400)	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	140	35.00
1.2 หญิง	260	65.00
2. ระดับการศึกษา		
2.1 มัธยมศึกษาตอนต้น	5	1.30
2.2 มัธยมศึกษาตอนปลาย	395	98.70
3. สถานภาพครอบครัว		
3.1 บิดามารดาอยู่ร่วมกัน	331	82.70
3.2 บิดามารดาหย่าร้างกัน	41	10.30
3.3 บิดาถึงแก่กรรม	22	5.50
3.4 มารดาถึงแก่กรรม	6	1.50

จากตารางที่ 6 คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400คน พบว่าส่วนมากเป็นเพศหญิง ร้อยละ 65.00 เป็นเพศชายร้อยละ 35.00ในด้านระดับการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 98.70 ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 1.30 และในด้านสถานภาพครอบครัวพบว่า ส่วนมากบิดามารดาอยู่ร่วมกันร้อยละ 82.70 รองลงมา ได้แก่ บิดามารดาหย่าร้างกัน ร้อยละ 10.30 บิดาถึงแก่กรรม ร้อยละ 5.50 ส่วนมารดาถึงแก่กรรมมีเพียงร้อยละ 1.50

1.2 การตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น เพื่อนำไปสู่การทดสอบสมมติฐานในการตรวจสอบตามเงื่อนไขของการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง โดยใช้โปรแกรม LISREL

ผู้วิจัย ได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model : SEM) โดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL for Windows) เพื่ออธิบายอิทธิพลเส้นทาง (Path Analysis) หรือปัจจัยเชิงสาเหตุโดยสมการเชิงโครงสร้างอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ของตัวแปรต้น ตัวแปรกึ่งกลางที่ส่งผลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อตัวแปรตาม โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (Level of Significance .05) เริ่มจากการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ตามแบบจำลองสมมติฐานการวิจัย การกำหนดข้อมูลจำเพาะตามรูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของแบบจำลองสมมติฐานการวิจัย การตรวจสอบคุณสมบัติของข้อมูลตามข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติ การตรวจสอบเงื่อนไขที่กำหนดของการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง และการตรวจสอบความตรงของแบบจำลองสมมติฐานการวิจัย รวมถึงการปรับแบบจำลองและทดสอบความตรงตามข้อกำหนด จนแบบจำลองสมมติฐานการวิจัยมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แล้วสรุปแปลความหมายผลการวิเคราะห์ โดยการจำแนกค่าอิทธิพลเชิงสาเหตุออกเป็น อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลโดยรวมของตัวแปร ตามรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์แทนตัวแปรและค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1.2.1 สัญลักษณ์ใช้แทนตัวแปร

- DML แทน วิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียน
- KNW แทน ความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตย
- PER แทน แบบของบุคลิกภาพ
- COM แทน การสื่อสาร
- PAR แทน การมีส่วนร่วม
- FND แทน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- PRT แทน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
- ENV แทน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

1.2.2 สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติ

$\bar{x}$	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
SKEWNESS	แทน ค่าความเบ้ (Skewness)
KURTOSIS	แทน ค่าความโด่ง (Kurtosis)
r	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)
R^2	แทน ค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณยกกำลังสอง (Square Multiple Correlation) หรือสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (Coefficient of Determination)
χ^2	แทน ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square)
df	แทน องศาอิสระ (Degree of Freedom)
CN	แทน ค่าขนาดตัวอย่างวิกฤต (Critical N)
DE	แทน อิทธิพลทางตรง (Direct Effects)
IE	แทน อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effects)
TE	แทน อิทธิพลรวม (Total Effects)
GFI	แทน ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (Goodness of Fit Index)
AGFI	แทน ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index)
RMSEA	แทน ค่าประมาณความคลาดเคลื่อนของรากกำลังสองเฉลี่ย (Root Mean Square Error of Approximation)
RMR	แทน ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือ (Root Mean Square Residual)
CN	แทน ค่าขนาดตัวอย่างวิกฤต (Critical N)
B	แทน ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path Coefficient)

ข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้โปรแกรม LISREL คือ ลักษณะการกระจายของข้อมูลต้องกระจายแบบโค้งปกติ ทุกตัวแปรจะต้องมีค่าความเบ้ (Skewness) และความโด่ง

(Kurtosis) ไม่เกิน ± 1 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ทำการตรวจสอบค่าความเบ้ และค่าความโด่งดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ของตัวแปร

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าความเบ้ (Skewness)	ค่าความโด่ง (Kurtosis)
1. แบบของบุคลิกภาพ	3.460	.879	-.192	-1.000
2. การสื่อสาร	3.574	.712	-.537	-.132
3. การมีส่วนร่วม	3.656	.632	-.117	-1.000
4. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	3.872	.513	-.746	.896
5. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง	3.301	.612	-.794	.150
6. การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน	3.395	0.509	-.652	.858
7. ความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตย	6.938	0.188	-.291	-.792
8. การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียน	7.232	0.214	-.376	-1.000

จากตารางที่ 7 เป็นการวิเคราะห์ห้มูลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมทั้งการทดสอบคุณลักษณะของข้อมูลในการกระจายของข้อมูลว่าเป็น โค้งปกติหรือไม่ ด้วยการทดสอบค่าสถิติความเบ้ (Skewness) และทดสอบค่าสถิติความโด่ง (Kurtosis) ของตัวแปรทั้ง 8 ตัวจะเห็นได้ว่ามีค่าไม่เกิน ± 1 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าข้อมูลทั้งหมดมีการกระจายของข้อมูลเป็น โค้งปกติ สามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไปได้

1.3 การตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร

การตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระเพื่อเป็นการทดสอบว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดมีความเป็นอิสระต่อกันหรือไม่ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งผลการศึกษาแสดงในตารางที่ 7 พบว่า ตัวแปรเชิงสาเหตุ ได้แก่ ตัวแปรด้านความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตย (KNW) การมีส่วนร่วม (PAR) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (FND) การสื่อสาร (COM) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (FND) การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน (ENV) แบบของบุคลิกภาพ (PER) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (PRT) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.100 ถึง 0.756 ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างตัวแปร

ตัวแปร (Variables)	กลุ่มตัวอย่าง (n = 400)							
	DML	KNW	COM	FND	PER	PRT	ENV	PAR
DML	1.000							
KNW	0.756*	1.000						
COM	0.144*	0.023	1.000					
FND	0.230*	0.074	.292*	1.000				
PER	0.196*	.170*	-0.082	-0.038	1.000			
PRT	0.097*	0.052	0.075	.131*	.100*	1.000		
ENV	0.073	.150*	-0.067	0.089	0.018	0.104*	1.000	
PAR	0.277*	.155*	.131*	0.338	-0.011	.101*	.127*	1.000

หมายเหตุ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูลของตัวแปร โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression) ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยด้านแบบของบุคลิกภาพ (PER) ปัจจัยด้านการสื่อสาร (COM) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (PAR) ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (FND) ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับ

ผู้ปกครอง (PRT) ปัจจัยด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน (ENV) ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตย (KNW) และตัวแปรตาม ได้แก่ วิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ (DML) จากการเก็บข้อมูลจำนวน 400 ชุด พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีอยู่ 5 ตัวแปรเท่านั้น ได้แก่ ตัวแปรด้านความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตย (KNW) การมีส่วนร่วม (PAR) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (FND) การสื่อสาร (COM) แบบของบุคลิกภาพ (PER) และพบว่าตัวแปรที่ไม่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีอยู่ 2 ตัวแปร คือ ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (PRT) และปัจจัยด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน (ENV) ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนที่วิเคราะห์โดยใช้สถิติ Multiple Linear Regression

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	-0.281	0.079		-3.572*	0.000
KNW	0.816	0.036	0.720	22.631*	0.000
COM	0.024	0.01	0.078	2.419*	0.016
FND	0.049	0.014	0.119	3.482*	0.001
PER	0.02	0.008	0.084	2.669*	0.008
PRT	0.008	0.011	0.024	0.755	0.451
ENV	-0.025	0.013	-0.059	-1.87	0.062
PAR	0.041	0.011	0.121	3.646*	0.000

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression) พบว่าตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรงของตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ (DML) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีอยู่ 5 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านแบบของบุคลิกภาพ (PER) ปัจจัยด้านการสื่อสาร (COM) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (PAR) ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (FND) ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตย (KNW) โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่มีอิทธิพลมากไปหาน้อย ได้แก่ ตัวแปรด้านความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตย (KNW) (Beta = 0.720) รองลงมาได้แก่ ตัวแปรด้านการมีส่วนร่วม (PAR) (Beta = 0.121) ตัวแปรด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (FND) (Beta = 0.119) ตัวแปรด้านการสื่อสาร (COM) (Beta = 0.078) และตัวแปรด้านแบบของบุคลิกภาพ (PER) (Beta = 0.084) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (Coefficient of Determination) $R^2 = .631$ ซึ่งแสดงว่าตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวมีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม คือ การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ ร้อยละ 63.10 ดังได้แสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (Coefficient of Determination)

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.794 ^a	0.631	0.625	0.13113

1.4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติการวิเคราะห์เป็นแบบการวิเคราะห์อิทธิพลเส้นทาง (Path Analysis) หรือสมการเชิงโครงสร้างเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตย (KNW) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (PAR) ปัจจัยด้านการสื่อสาร (COM) ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (FND) ปัจจัยด้านแบบของบุคลิกภาพ (PER) ที่ส่งผลทั้งโดยตรงโดยอ้อมและ

โดยรวมต่อตัวแปรตาม คือการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ในจังหวัดศรีสะเกษ (DML)

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยในข้อ 1 คือ ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต
ประชาธิปไตย ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านการสื่อสารปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่าง
นักเรียนกับเพื่อน ปัจจัยด้านแบบของบุคลิกภาพ ส่งผลทั้งโดยตรงโดยอ้อมและโดยรวมต่อตัว
แปรตาม คือ การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรี
สะเกษ

จากการทดสอบ ความสอดคล้องของแบบจำลองสมมติฐานการวิจัยกับข้อมูลเชิง
ประจักษ์ ได้ค่าสถิติดังต่อไปนี้

Chi-Square = 0.16(ค่าที่ผ่านเกณฑ์ยอมรับ คือ Chi-Square / df = < 3)

Degrees of Freedom = 1

Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.000

(ค่าที่ผ่านเกณฑ์ยอมรับ คือ ≤ 0.05)

P-value = 0.69183

Critical N (CN) = 16847.45

Root Mean Square Residual (RMR) = 0.0039 (ค่าที่ผ่านเกณฑ์ยอมรับ คือ
 ≤ 0.05)

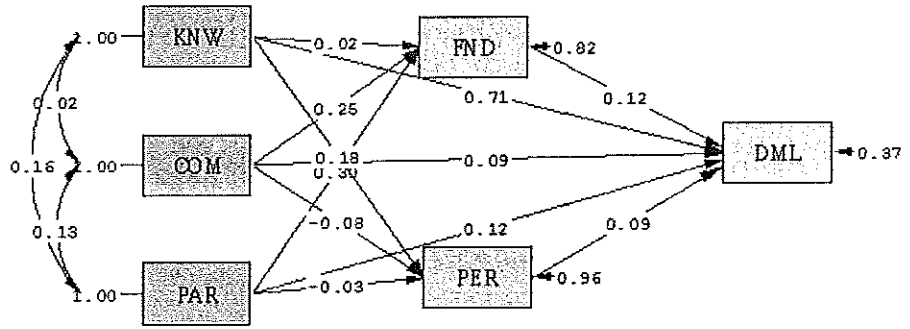
Standardized RMR = 0.0039 (ค่าที่ผ่านเกณฑ์ยอมรับ คือ ≤ 0.05)

Goodness of Fit Index (GFI) = 1.00 (ค่าที่ผ่านเกณฑ์ยอมรับ คือ ≥ 0.90)

Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = 1.00(ค่าที่ผ่านเกณฑ์ยอมรับ คือ
 ≥ 0.90)

Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI) = 0.048

แสดงเป็นภาพได้ ดังแผนภาพที่ 8

Chi-Square=0.16, df=1, P-value=0.69183, RMSEA=0.000

แผนภาพที่ 8 รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ

ตารางที่ 11 แสดงดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบสมมติฐานตั้งต้นของการวิจัย

ค่าดัชนี	เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา	ค่าสถิติในตัวแบบตั้งต้น	ผลการพิจารณา
1. X^2	Chi-Square /df = < 3	$X^2 = 0.16, df=1$ (p-value = 0.69183)	ผ่านเกณฑ์
2. GFI	≥ 0.90	1.000	ผ่านเกณฑ์
3. AGFI	≥ 0.90	1.000	ผ่านเกณฑ์
4. RMSEA	≤ 0.05	0.000	ผ่านเกณฑ์
5. RMR	≤ 0.05	0.0039	ผ่านเกณฑ์

จากผลการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ของตัวแบบจำลองในครั้งนี้ พบว่าตัวแบบจำลองใช้ค่าดัชนีต่าง ๆ รวมทั้งดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ

จากแผนภาพที่ 8 สรุปได้ว่า ดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบสมมติฐานตั้งต้นมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ แต่โปรแกรม LISREL ยังเสนอให้ปรับตัวแบบโดยให้

เพิ่มเส้นอิทธิพลจากตัวแปรสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (FND) ไปยังตัวแปรแบบของบุคลิกภาพ (PER) ซึ่งจะมีผลทำให้ค่า Chi-Square ลดลงอีก 0.16 ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการปรับปรุงตัวแบบจำลองตามที่โปรแกรมเสนอ โดยยึดข้อเสนอการปรับตัวแบบ (Model Modification) ซึ่งอาศัยค่าดัชนีตัวแบบ (Model Modification Indices) และคำนึงถึงเหตุผลเชิงทฤษฎี และทำการทดสอบสมมติฐานอีกครั้งได้ค่าสถิติดังต่อไปนี้

Chi-Square = 0.00 (ค่าที่ผ่านเกณฑ์ คือ Chi-Square / df = < 3)

Degrees of Freedom = 0

Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.00 (ค่าที่ผ่านเกณฑ์ คือ ≤ 0.05)

P-value = 1.000

Root Mean Square Residual (RMR) = 0.00 (ค่าที่ผ่านเกณฑ์ คือ ≤ 0.05)

Standardized RMR = 0.00 (ค่าที่ผ่านเกณฑ์ คือ ≤ 0.05)

Goodness of Fit Index (GFI) = 1.00 (ค่าที่ผ่านเกณฑ์ คือ ≥ 0.90)

Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = 1.00 (ค่าที่ผ่านเกณฑ์ คือ ≥ 0.90)

The Model is saturated, the Fit is perfect.

A model of Democratic life of Student

Modification Indices and Expected Change

No Non-Zero Modification Indices for BETA

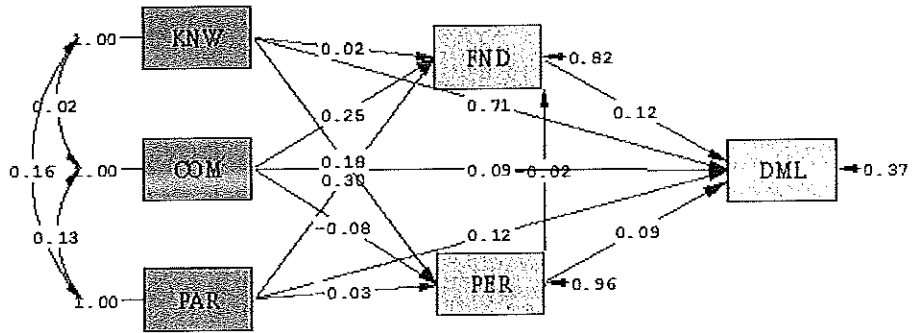
No Non-Zero Modification Indices for GAMMA

No Non-Zero Modification Indices for PHI

No Non-Zero Modification Indices for PSI

No Non-Zero Modification Indices for THETA-EPS

ดังแสดงในแผนภาพที่ 9

Chi-Square=0.00, df=0, P-value=1.00000, RMSEA=0.000

แผนภาพที่ 9 รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ(ที่ปรับปรุงใหม่)

ตารางที่ 12 แสดงดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบสมมติฐานหลังการปรับปรุงตัวแบบของการวิจัย

ค่าดัชนี	เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา	ค่าตัวแบบสุดท้ายของการวิจัย	ผลการพิจารณา
1. X^2	Chi-Square /df = < 3	$X^2 = 0.00, df=0$ (p-value=1.00)	ผ่านเกณฑ์
2. GFI	≥ 0.90	1.00	ผ่านเกณฑ์
3. AGFI	≥ 0.90	1.00	ผ่านเกณฑ์
4. RMSEA	≤ 0.05	0.00	ผ่านเกณฑ์
5. RMR	≤ 0.05	0.00	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 12 เมื่อมีการพิจารณาความกลมกลืนของตัวแบบจำลองความสัมพันธ์ โครงสร้างเชิงเส้นของการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาใน จังหวัดศรีสะเกษ ผลการทดสอบพบว่าโมเดลความสำเร็จในการจัดการกลยุทธ์การเสริมสร้าง วิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดศรีสะเกษมีความสอดคล้อง กับข้อมูลเชิงประจักษ์พิจารณาจากค่าไค-สแควร์(X^2)มีค่าเท่ากับ 0.00 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 0 มีค่าความน่าจะเป็น(p- value of X^2)เท่ากับ 1.000 นั่นคือ ค่าไค-สแควร์ไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ สอดคล้องกับเกณฑ์ในการพิจารณากำหนดไว้ว่าค่าไค-สแควร์(X^2)ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่ารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามสมมุติฐานการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ไม่ แตกต่างกัน หรือรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามสมมุติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิง ประจักษ์ ค่าดัชนีอัตราส่วนไค-สแควร์สัมพันธ์(Chi-square / df) มีค่าเท่ากับ 0.00 อยู่ในเกณฑ์ ที่กำหนด คือ น้อยกว่า 3.00 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน(GFI) และดัชนีวัดระดับความ กลมกลืนที่ปรับแก้(AGFI) เท่ากับ 1.00 และ 1.00 ตามลำดับ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ มากกว่าหรือเท่ากับ 0.90 ดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ(RMR) เท่ากับ 0.00 และค่าดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์(RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.05 แสดงถึงรูปแบบ ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามสมมุติฐานการวิจัยมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์จึงสรุป ได้ว่าแบบจำลองความสัมพันธ์ โครงสร้างเชิงเส้นของการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดศรีสะเกษมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมี ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลทางตรง ทางอ้อมและ โดยรวมดังแสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 แสดงค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลระหว่างตัวแปรสาเหตุและตัวแปรผล

ตัวแปรเชิงสาเหตุ	ตัวแปรผลลัพธ์ภายในแบบจำลองความสัมพันธ์								
	สัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (FND)			แบบของบุคลิกภาพ (PER)			การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตย (DML)		
	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
1. ความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตย (KNW)	0.02	-	0.02	0.18	-	0.18	0.71	0.02	0.73
2. การสื่อสาร (COM)	0.25	-	0.25	0.08 ^{Ns}	-	-0.08	0.09	0.02	0.11
3. การมีส่วนร่วม(PAR)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. สัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน(FND)	0.08 ^{Ns}	-	-0.08	0.03 ^{Ns}	-	-0.03	0.12	0.03	0.15
5. แบบของบุคลิกภาพ (PER)	-	-	-	-	-	-	0.12	0.03 ^{Ns}	0.09
R ²	-	-	-	-	-	-	0.09	-	0.09
	0.18			0.04			0.63		

หมายเหตุ NS (Non-significant) = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 การกำหนดเส้นทางอิทธิพลปัจจัยเชิงสาเหตุต่อการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดศรีสะเกษ ทั้งอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลโดยรวม อธิบายได้ดังนี้

1.4.1 อิทธิพลทางตรง

- 1) ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตย(KNW)มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยตรงเท่ากับ 0.71
- 2) ปัจจัยด้านการสื่อสาร (COM) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล โดยตรง เท่ากับ 0.09
- 3) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (PAR) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล โดยตรง เท่ากับ 0.12

4) ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (FND) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยตรงเท่ากับ 0.12

5) ปัจจัยด้านแบบของบุคลิกภาพ (PER) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยตรงเท่ากับ 0.09

1.4.2 อิทธิพลทางอ้อม

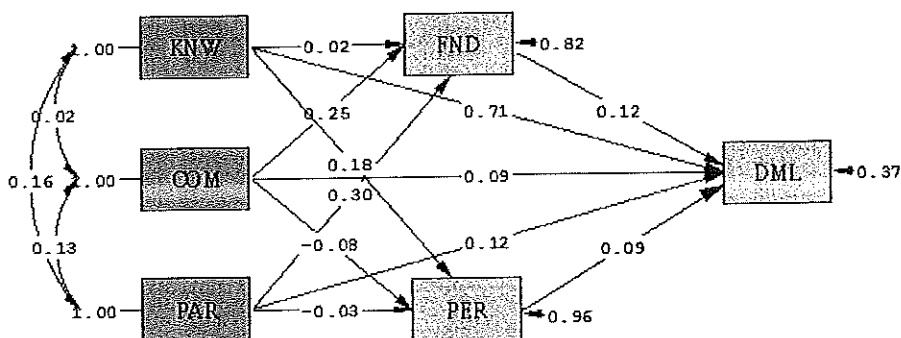
ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (FND) ส่งผลโดยอ้อมต่อการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียน โดยส่งผ่านปัจจัยการมีส่วนร่วม (PAR) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยอ้อมเท่ากับ -0.03 แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสรุปได้ว่าไม่มีตัวแปรที่เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลโดยอ้อมต่อการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

1.4.3 อิทธิพลโดยรวม

อิทธิพล โดยรวมของตัวแปรที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตย (KNW) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวมเท่ากับ 0.73 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (PAR) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวมเท่ากับ 0.15 ปัจจัยด้านการสื่อสาร (COM) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวมเท่ากับ 0.11 ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (FND) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวมเท่ากับ 0.09 และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ำที่สุดคือ ปัจจัยด้านแบบของบุคลิกภาพ (PER) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโดยรวมเท่ากับ 0.09

สรุปผลได้ว่า โดยภาพรวมของตัวแปรที่ศึกษาในครั้งนี้ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษมี 5 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตย (KNW) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (PAR) ปัจจัยด้านการสื่อสาร (COM) ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (FND) และปัจจัยด้านแบบของบุคลิกภาพ (PER) โดยสามารถอธิบายการผันแปรในตัวแปรผลลัพธ์ ได้ร้อยละ 67 ($R^2 = 0.67$)

ผู้วิจัยจึงได้นำเอาปัจจัยเชิงสาเหตุทั้ง 5 ปัจจัยไปพัฒนาเป็นกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษต่อไป

Chi-Square=0.00, df=0, P-value=1.00000, RMSEA=0.000

แผนภาพที่ 10 แบบจำลองปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ ปรับปรุงใหม่ (โดยตัดเส้นอิทธิพลที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ออกไป)

ระยะที่ 2 การสร้างกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ ทั้ง 5 ปัจจัย ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตย (KNW) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (PAR) ปัจจัยด้านการสื่อสาร (COM) ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (FND) และปัจจัยด้านแบบของบุคลิกภาพ (PER) ไปสร้างกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูล และข้อเสนอแนะที่ได้จากการถอดข้อความในการศึกษาวิจัยในระยะที่ 1 นำมาจัดกลุ่ม (Grouping) สร้างเป็นร่างกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ ใช้เป็นร่างกลยุทธ์ฯ ในการพิจารณา

2. จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshops) โดยการนำกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษที่ผู้วิจัยจัดทำร่างขึ้นมา นำเสนอที่ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshops) โดยเน้นกับกลุ่มที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stake-holders) ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน 20 คน โดยผู้วิจัยแบ่งให้หนึ่งเป็นกลุ่มย่อยและร่วมกันวิพากษ์รูปแบบที่ผู้วิจัย

สร้างขึ้น และนำเสนอผลการพิจารณาในการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ของตัวเอง แล้วนำข้อสรุปมาอภิปรายผลในที่ประชุมใหญ่

3. นำผลการเสนอแนะมาปรับปรุงกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อนำไปทดลองใช้ในการวิจัยระยะที่ 3 ต่อไป

2.1 การยกร่างกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูล และข้อเสนอแนะที่ได้จากการถอดข้อความในการศึกษาวิจัยในระยะที่ 1 นำมาจัดกลุ่ม (Grouping) เพื่อนำมาสร้างเป็นร่างกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษที่มีนัยสำคัญทางสถิติและเป็นปัจจัยที่สามารถดำเนินการพัฒนาได้มาจัดทำกลยุทธ์เบื้องต้น (ฉบับร่าง) ดังแสดงในแผนภาพที่ 11

สัญลักษณ์แทนตัวแปรและกิจกรรม

K_1 แทน ความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตย (KNW)

E_1 แทน การมีส่วนร่วม (PAR)

E_2 แทน การสื่อสาร (COM)

E_3 แทน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน(FND)

E_4 แทน แบบของบุคลิกภาพ (PER)

E_5 แทน วิถีชีวิตประชาธิปไตย (DML)

X_1 แทน กิจกรรมการบรรยายให้ความรู้

X_2 แทน กิจกรรมการศึกษาดูงาน

X_3 แทน กิจกรรมบทบาทสมมติ เวทีประชาคม (กรณีสวนส้ม)

X_4 แทน กิจกรรมสนุกกับเกมहरรรษา (เล่นเรือโททานิค)

X_5 แทน กิจกรรมประชาธิปไตยบนต้นไม้

X_6 แทน กิจกรรมพลเมืองดีตามวิถีชีวิตประชาธิปไตย

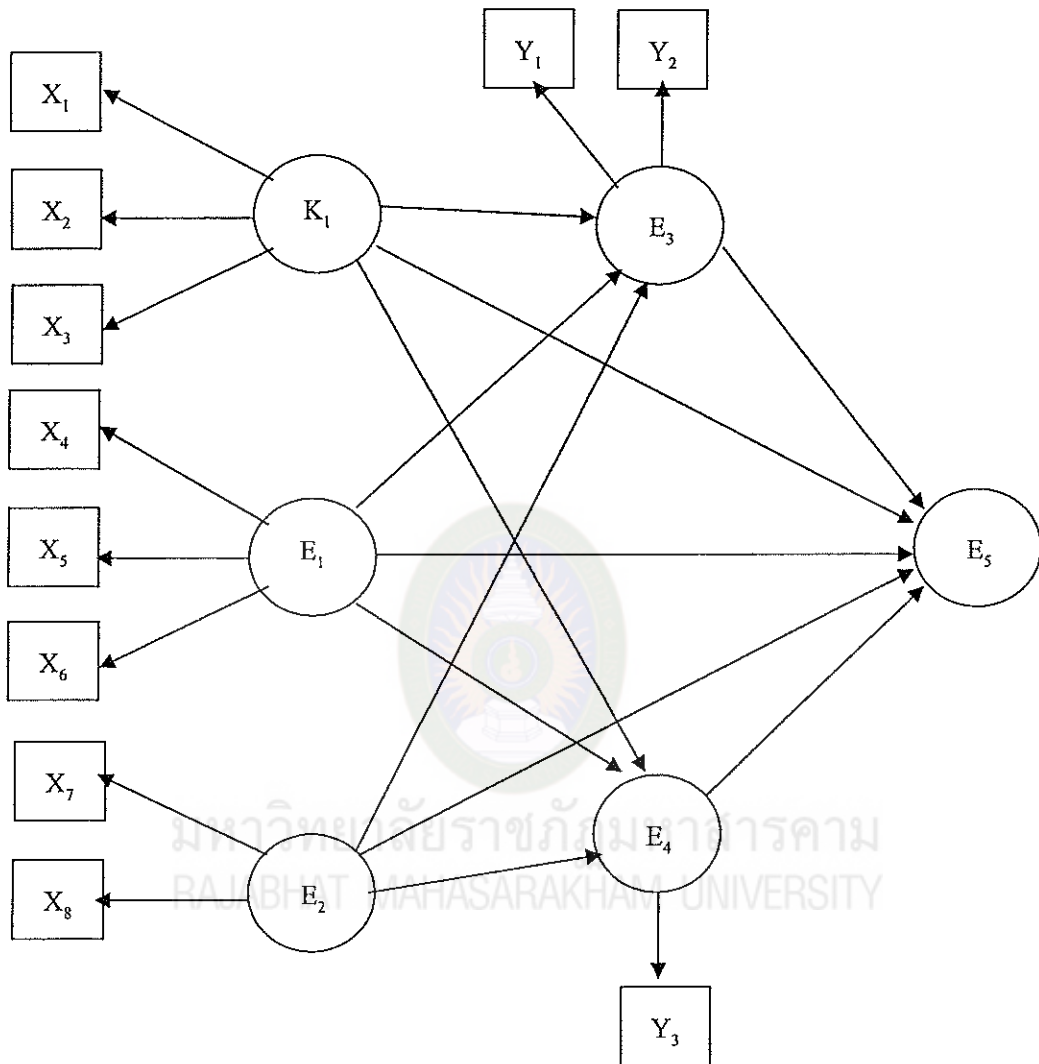
X_7 แทน กิจกรรมคนเก่งการสื่อสาร

X_8 แทน กิจกรรมสร้างสัมพันธ์ผ่านนิทาน

Y_1 แทน กิจกรรมร้อยดวงใจผู้วิถีชีวิตประชาธิปไตย

Y₂ แทน กิจกรรมบนหนทางวิถีชีวิตประชาธิปไตย

Y₃ แทน กิจกรรมการพัฒนาบุคลิกภาพ

แผนภาพที่ 11 กลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ

จากโครงสร้างความสัมพันธ์ตามแผนภาพที่ 11 กิจกรรมการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การเสริมสร้างปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตย ยกเว้นกิจกรรมการเสริมสร้าง จำนวน 3 กิจกรรม ได้แก่

1.1 กิจกรรมที่ 1 การบรรยายให้ความรู้

1.2 กิจกรรมที่ 2 การศึกษาดูงาน โรงเรียนต้นแบบฯ

1.3 กิจกรรมที่ 3 บทบาทสมมติ เวทีประชาคม (กรณีสวนส้ม)

2. การเสริมสร้างปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ยกเว้นกิจกรรมการเสริมสร้าง จำนวน 3 กิจกรรม ได้แก่

2.1 กิจกรรมที่ 1 สนุกกับเกมहरรรษา (เล่นเรือโททานิค)

2.2 กิจกรรมที่ 2 ประชาธิปไตยบนต้นไม้

2.3 กิจกรรมที่ 3 พลเมืองดีตามวิถีชีวิตประชาธิปไตย

3. การเสริมสร้างปัจจัยด้านการสื่อสาร ยกเว้นกิจกรรมการเสริมสร้าง จำนวน 3 กิจกรรม ได้แก่

3.1 กิจกรรมที่ 1 คนเก่งการสื่อสาร

3.2 กิจกรรมที่ 2 สร้างสัมพันธ์ผ่านนิทาน

4. การเสริมสร้างปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ยกเว้นกิจกรรมการเสริมสร้าง จำนวน 3 กิจกรรม ได้แก่

4.1 กิจกรรมที่ 1 ร้อยดวงใจสู่วิถีชีวิตประชาธิปไตย

4.2 กิจกรรมที่ 2 บนหนทางวิถีชีวิตประชาธิปไตย

5. การเสริมสร้างปัจจัยด้านแบบของบุคลิกภาพ ยกเว้นกิจกรรมการเสริมสร้าง จำนวน 1 กิจกรรม ได้แก่

5.1 กิจกรรมที่ 1 การพัฒนาบุคลิกภาพ

(รายละเอียดกิจกรรมแสดงตามชุดกิจกรรมการฝึกอบรมและสาระความรู้ในภาคผนวก)

2.2 การนำเสนอกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ เบื้องต้น

ผู้วิจัยได้นำเสนอกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษกลยุทธ์เบื้องต้น โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ในวันที่ 13 ธันวาคม 2556 ณ ห้องประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ เริ่มการประชุมเวลา 13.00 น. สิ้นสุดเวลา 17.00 น. โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshops) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และผู้เกี่ยวข้องได้มีการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เฉพาะกลุ่มของตน และเมื่อแต่ละกลุ่มได้ข้อมูลและกลยุทธ์ที่จะเสนอแล้ว ต่อจากนั้นให้ทุกกลุ่มร่วม

กระบวนการระดมสมอง (Brainstorming) เพื่อวิจารณ์และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นแนวทางในการปรับปรุงกลยุทธ์ สรุประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ที่ประชุมมีความเห็นร่วมกันว่าเป็นกลยุทธ์การจัดกิจกรรมที่ดี มีประโยชน์ต่อนักเรียนและสังคมทั้งในปัจจุบันและในอนาคต กิจกรรมสามารถดำเนินการได้จริง แต่จะต้องพิจารณาเรื่องความเหมาะสมด้านเวลาและการดำเนินกิจกรรม เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรปกติของสถานศึกษา

2. กลุ่มครูฝ่ายกิจการนักเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการกำกับติดตามผลอย่างใกล้ชิด และเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในทุกกิจกรรม ควรมีการจัดตั้ง “เครือข่ายเฝ้าระวังด้านวิถีประชาธิปไตยในโรงเรียน” ด้วย

3. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง ได้เสนอแนะให้เพิ่มกิจกรรมอีก 2 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการประกวดนักเรียนต้นแบบดีเด่นด้านวิถีชีวิตประชาธิปไตย ซึ่งจะสอดคล้องกับปัจจัยด้านการสื่อสาร และกิจกรรมธนาคารความดี ซึ่งสอดคล้องกับปัจจัยด้านการสื่อสาร และเสนอแนะให้ตัดกิจกรรมการพัฒนาศิลปะ ซึ่งอยู่ในปัจจัยด้านแบบของบุคลิกภาพ เนื่องจากว่าเป็นกิจกรรมที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องและมีองค์ประกอบในการพัฒนาที่ซับซ้อน จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาและงบประมาณในการจัดกิจกรรมจำนวนมากซึ่งอาจไม่สัมพันธ์กับการพัฒนาปัจจัยด้านอื่น ๆ

เมื่อผู้วิจัย ได้ผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการและข้อเสนอแนะจากที่ประชุมแล้ว ผู้วิจัย ได้นำผลจากการประชุมมาปรับปรุงให้เป็นกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ ที่สมบูรณ์มากขึ้น แล้วนำไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยในครั้งที่ 1) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความเหมาะสมและตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมการดำเนินงานตามกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียน และขอรับคืนเมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จแล้ว ดำเนินการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและแปลผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การให้คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	กำหนดให้ 5 คะแนน
เห็นด้วย	กำหนดให้ 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	กำหนดให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	กำหนดให้ 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดให้ 1คะแนน

โดยแปลผลการวิเคราะห์ตามเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้(รังสรรค์ สิงห์เลิศ. 2551: 186)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ เห็นด้วย

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ ไม่แน่ใจ

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ ไม่เห็นด้วย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อมูลการให้คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อกิจกรรมตามกลยุทธ์การเสริมสร้าง วิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ ดังแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 แสดงคะแนนประเมินความเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อกิจกรรมตามกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ

กิจกรรม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม คะแนน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
1. การบรรยายให้ความรู้	5	5	4	5	4	23
2. การศึกษาดูงาน	4	5	4	4	5	22
3. บทบาทสมมติ เวทีประชาคม	5	4	5	5	5	24
4. สนุกกับเกมหรรษา (ไททานิก)	5	4	5	5	5	24
5. ประชาธิปไตยบนต้นไม้	5	5	5	4	5	24
6. พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	5	5	5	5	5	25
7. คนเก่งการสื่อสาร	4	5	4	5	5	23
8. สร้างสัมพันธ์ผ่านนิทาน	5	5	4	4	4	22
9. ร้อยดวงใจสู่วิถีชีวิตประชาธิปไตย	4	5	5	5	4	23
10. บนหนทางวิถีปชต.	5	5	5	5	5	25
11. การพัฒนาบุคลิกภาพ	3	3	4	3	4	17

กิจกรรม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม คะแนน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
กิจกรรมเพิ่มเติม						
12. ประกวดนักเรียนต้นแบบฯ	5	5	5	5	4	24
13. ธนาคารความดี	5	5	5	5	5	25
รวม	60	61	60	60	60	301

นำข้อมูลจากตารางที่ 14 มาวิเคราะห์ผลทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของผู้เชี่ยวชาญต่อกิจกรรมตามกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ

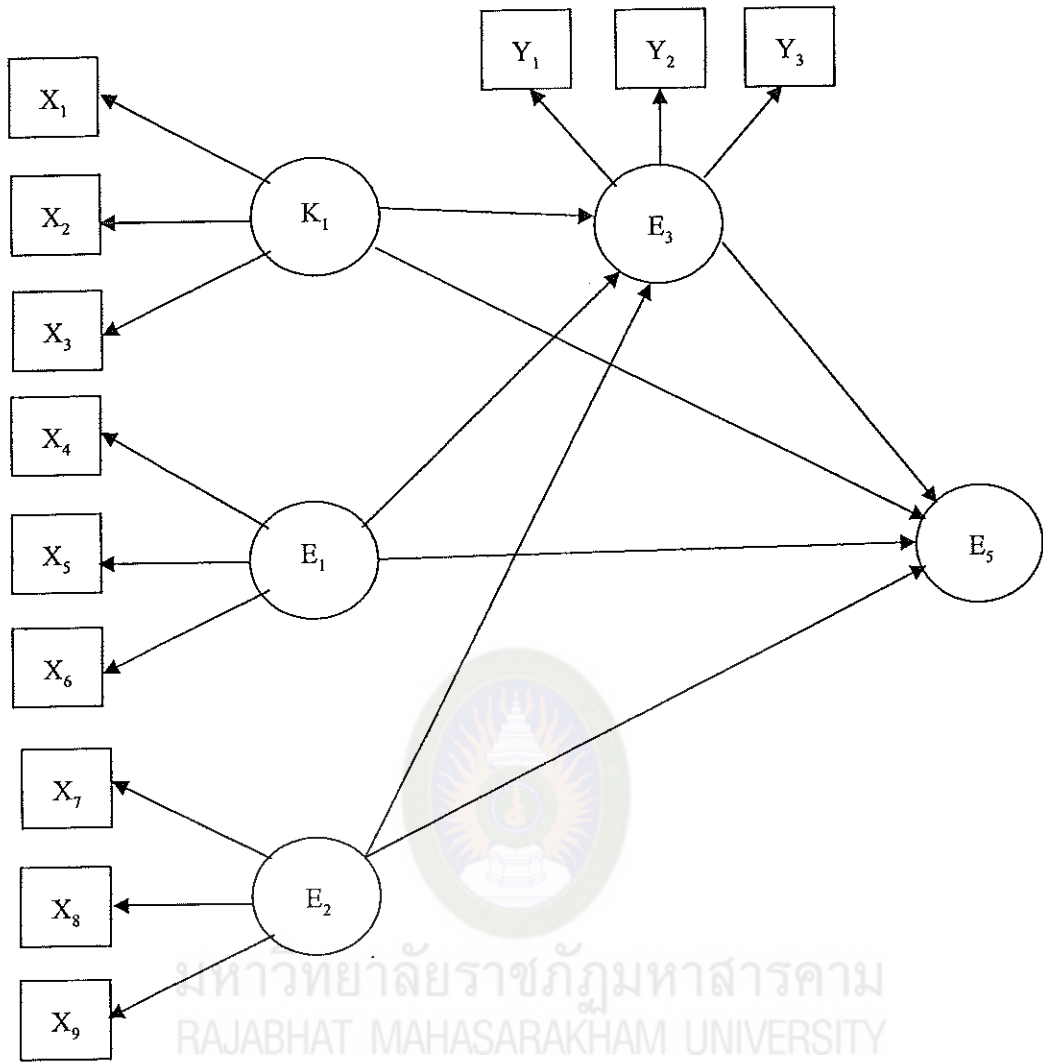
กิจกรรม	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล	ผลการประเมิน
1. การบรรยายให้ความรู้	4.60	.55	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	นำไปใช้
2. การศึกษาดูงาน	4.40	.55	เห็นด้วย	นำไปใช้
3. บทบาทสมมติ เวทีประชาคม	4.80	.45	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	นำไปใช้
4. สนุกกับเกมहरรรษา (ไททานิก)	4.80	.45	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	นำไปใช้
5. ประชาธิปไตยบนต้นไม้	4.80	.45	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	นำไปใช้
6. พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	5.00	.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	นำไปใช้
7. คนเก่งการสื่อสาร	4.60	.55	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	นำไปใช้
8. สร้างสัมพันธ์ผ่านนิทาน	4.40	.55	เห็นด้วย	นำไปใช้
9. ร้อยดวงใจสู่วิถีชีวิตประชาธิปไตย	4.60	.55	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	นำไปใช้
10. บนหนทางวิถีปชต.	5.00	.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	นำไปใช้
11. การพัฒนาบุคลิกภาพ	3.40	.55	ไม่แน่ใจ	คัดทิ้ง

กิจกรรม	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล	ผลการประเมิน
กิจกรรมเพิ่มเติม				
12. ประกวนักเรียนต้นแบบฯ	4.80	.45	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	นำไปใช้
13. ธนาคารความดี	5.00	.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	นำไปใช้
รวม	4.63	.23		

จากตารางที่ 15 ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญต่อกิจกรรมตามกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นต่อกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ .23 เมื่อพิจารณารายกิจกรรม ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 10 กิจกรรม ได้แก่ การบรรยายให้ความรู้ บทบาทสมมติเวทีประชาคม(กรณีสวนส้ม) สนุกกับเกมहरรษา(เรือโทพานิค) ประชาธิปไตยบนต้นไม้ พลเมืองดีตามวิถีชีวิตประชาธิปไตย คนเก่งการสื่อสาร ร้อยดวงใจสู่วิถีชีวิตประชาธิปไตย บนหนทางวิถีชีวิตประชาธิปไตย การประกวนักเรียนต้นแบบดีเด่นด้านวิถีชีวิตประชาธิปไตย และธนาคารความดี ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย จำนวน 2 กิจกรรม ได้แก่ การศึกษาดูงาน และการสร้างสัมพันธ์ผ่านนิทาน และผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจ จำนวน 1 กิจกรรม คือ กิจกรรมการพัฒนาบุคลากร โดยเสนอแนะให้ตัดกิจกรรมนี้ออกจากกลยุทธ์ฯ

2.3 การนำผลการวิพากษ์พร้อมข้อเสนอแนะมาปรับปรุงกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การปรับปรุงกลยุทธ์ตามการวิพากษ์ของผู้ทรงคุณวุฒิและการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ ได้กลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษดังแผนภาพที่ 12

แผนภาพที่ 12 กลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาใน
จังหวัดศรีสะเกษ (เมื่อปรับปรุงแล้ว)

สัญลักษณ์แทนตัวแปรและกิจกรรม

- K_1 แทน ความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตย (KNW)
- E_1 แทน การมีส่วนร่วม (PAR)
- E_2 แทน การสื่อสาร (COM)
- E_3 แทน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน(FND)
- E_5 แทน วิถีชีวิตประชาธิปไตย (DML)
- X_1 แทน กิจกรรมการบรรยายให้ความรู้

- X_2 แทน กิจกรรมการศึกษาดูงาน
 X_3 แทน กิจกรรมบทบาทสมมติ เวทีประชาคม (กรณีสวนส้ม)
 X_4 แทน กิจกรรมสนุกกับเกมหรรษา (เล่นเรือโททานิค)
 X_5 แทน กิจกรรมประชาธิปไตยบนต้นไม้
 X_6 แทน กิจกรรมพลเมืองดีตามวิถีชีวิตประชาธิปไตย
 X_7 แทน กิจกรรมคนเก่งการสื่อสาร
 X_8 แทน กิจกรรมสร้างสัมพันธ์ผ่านนิทาน
 X_9 แทน กิจกรรมการประกวดนักเรียนต้นแบบดีเด่นฯ
 Y_1 แทน กิจกรรมร้อยดวงใจสู่วิถีชีวิตประชาธิปไตย
 Y_2 แทน กิจกรรมบนหนทางวิถีชีวิตประชาธิปไตย
 Y_3 แทน กิจกรรมธนาคารความดี

โดยผู้วิจัยจัดลำดับการดำเนินกิจกรรมตามลำดับ ดังนี้

- กิจกรรมที่ 1 การบรรยายให้ความรู้
 กิจกรรมที่ 2 การศึกษาดูงาน
 กิจกรรมที่ 3 บทบาทสมมติ เวทีประชาคม (กรณีสวนส้ม)
 กิจกรรมที่ 4 สนุกกับเกมหรรษา (เรือโททานิค)
 กิจกรรมที่ 5 ประชาธิปไตยบนต้นไม้
 กิจกรรมที่ 6 พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
 กิจกรรมที่ 7 คนเก่งการสื่อสาร
 กิจกรรมที่ 8 สร้างสัมพันธ์ผ่านนิทาน
 กิจกรรมที่ 9 ร้อยดวงใจสู่วิถีชีวิตประชาธิปไตย
 กิจกรรมที่ 10 บนหนทางวิถีชีวิตประชาธิปไตย
 กิจกรรมที่ 11 ประกวดนักเรียนต้นแบบดีเด่นด้านวิถีชีวิตประชาธิปไตย
 กิจกรรมที่ 12 ธนาคารความดี

(รายละเอียดของการดำเนินงานตามกลยุทธ์ฯ ผู้วิจัยได้เรียบเรียงไว้ในชุดกิจกรรม
 ฝึกอบรมและสาระความรู้หลักสูตรกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียน
 ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ)

ระยะที่ 3 ผลการทดลองใช้และประเมินผลการใช้ กลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิต ประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ

3.1 ผลการทดลองและประเมินผลการใช้กลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตย ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ

หลังจาก ได้กลยุทธ์ในระยะที่ 2 แล้ว ผู้วิจัยได้นำกลยุทธ์ไปทดลองใช้กับ
กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพยุห์วิทยา อำเภอพยุห์ จังหวัด
ศรีสะเกษ สังกัด -สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (ศรีสะเกษ-ยโสธร) โดย
แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 40 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 40 คน ระยะเวลาดำเนินการ
ตั้งแต่วันที่ 24 ธันวาคม 2556 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2557 ซึ่งในการเลือกกลุ่มทดลอง และกลุ่ม
ควบคุม ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) (รายละเอียดการจัด
กิจกรรมดังแสดงในภาคผนวก)

การเก็บและรวบรวมข้อมูลการทดลอง

1. ก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่ม
ทดลองในวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2556 เป็นPre-testและเก็บข้อมูลในกลุ่มควบคุมในวันที่ 26
ธันวาคม พ.ศ. 2556 เป็นPre-test
2. หลังดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุม ในวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ.2557 เป็นPost-test

3.2 การประเมินผลการใช้กลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ

จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 ผู้วิจัยต้องการศึกษาเพื่อทดลองใช้และ
ประเมินผลการใช้กลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียน โดยใช้การ
เปรียบเทียบวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองจำนวน 40 คน และกลุ่ม
ควบคุมจำนวน 40 คน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิต
ประชาธิปไตยของนักเรียนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียน
โดยเริ่มเก็บข้อมูลก่อนการทดลองในครั้งแรกของการอบรมตามโครงการรวมทั้งเก็บข้อมูลก่อน
การทดลองในกลุ่มควบคุมด้วย

2. ในการทดลองใช้กลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียน ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม การสังเกต และการบันทึกที่ครอบคลุมปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตย ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านการสื่อสาร และปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน โดยนำเอาปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตยก่อนการทำลอง(Pre-test)มาเป็นตัวแปรควบคุม (Control Variable) นำมาเป็นตัวแปรร่วม (Covariate) แล้วทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมหลายตัวแปรตาม (Multivariate Analysis of Covariance : MANCOVA)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องรวบรวมได้จากการทดลอง ในกลุ่มทดลอง และจากการเก็บรวบรวมได้ในกลุ่มควบคุมมาทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมหลายตัวแปรตาม (Multivariate Analysis of Covariance : MANCOVA) ซึ่งข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติMANCOVAคือ ลักษณะการกระจายของข้อมูลต้องกระจายแบบโค้งปกติทุกตัวแปรจะต้องมีค่าความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) ไม่เกิน ± 1 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ตรวจสอบค่าความเบ้ และค่าความโด่งผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ข้อมูลมีการกระจายเป็นแบบโค้งปกติ คือมีค่าความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) ไม่เกิน ± 1 ดังแสดงตามตารางที่ 16

ตารางที่ 16 แสดงผลการวิเคราะห์ค่า มีค่าความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) ของตัวแปรหลังการทดลอง

Variable	KN1	KN2	COM	FND	PAR	DML
1. N	80	80	80	80	80	80
2. Skewness	0.349	0.008	0.519	0.528	0.424	-0.135
3. Std. Error of Skewness	0.241	0.241	0.241	0.241	0.241	0.241
4. Kurtosis	0.385	0.486	0.721	0.105	1.036	-1.085
5. Std. Error of Kurtosis	0.478	0.478	0.478	0.478	0.478	0.478

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรหลังการทดลองใช้กลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนดังแสดงในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรหลังการทดลองใช้
กลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียน

Variable	GROUP	Mean	Std. Deviation	N
KN2	1	8.24	0.894	40
	2	6.62	0.901	40
	Total	7.43	1.208	80
COM	1	0.8412	0.076	40
	2	0.6396	0.138	40
	Total	0.7404	0.150	80
FND	1	0.8324	0.056	40
	2	0.6896	0.088	40
	Total	0.761	0.103	80
PAR	1	0.854	0.055	40
	2	0.6028	0.109	40
	Total	0.7284	0.153	80
DML	1	8.94	0.793	40
	2	6.92	1.047	40
	Total	7.93	1.373	80

หมายเหตุ 1. กลุ่มทดลอง

2. กลุ่มควบคุม

ตารางที่ 18 แสดงผล Multivariate Tests ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

Effect		Value	F	Hypothesis df	Sig.
Intercept	Pillai's Trace	0.918	172.293(a)	6.000	.000
	Wilks' Lambda	0.082	172.293(a)	6.000	.000
	Hotelling's Trace	11.236	172.293(a)	6.000	.000
	Roy's Largest Root	11.236	172.293(a)	6.000	.000
KN1	Pillai's Trace	0.486	14.476(a)	6.000	.000
	Wilks' Lambda	0.514	14.476(a)	6.000	.000
	Hotelling's Trace	0.944	14.476(a)	6.000	.000
	Roy's Largest Root	0.944	14.476(a)	6.000	.000
GROUP	Pillai's Trace	0.828	73.665(a)	6.000	.000
	Wilks' Lambda	0.172	73.665(a)	6.000	.000
	Hotelling's Trace	4.804	73.665(a)	6.000	.000
	Roy's Largest Root	4.804	73.665(a)	6.000	.000

หมายเหตุ a Exact statistic

b Design : Intercept+KN1+GROUP

จากตารางที่ 18 เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปร โดยรวมทั้ง 5 ตัวแปร ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งพบว่าวิธีการคำนวณของ Pillai's Trace Wilk's Lambda Hotelling's Trace และ Roy's Largest Root ต่างก็ให้ผลการทดสอบตรงกันคือพบว่ามีค่า Significant เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ผู้วิจัยตั้งไว้ที่ระดับ .05

สรุปได้ว่า หลังการทดลองใช้กลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนผลที่เกิดขึ้น โดยรวมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า กลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีผลทำให้เกิดวิถีชีวิตประชาธิปไตย ในกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุม แต่อย่างไรก็ตามยังไม่ทราบว่าแตกต่างกันที่ด้านใดหรือตัวแปรตามใดดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างในแต่ละตัวแปรตามต่อไป โดยใช้การทดสอบแบบ Univariate Test ดังแสดงในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่ละตัวแปรหรือ Univariate Test Tests of Between-Subjects Effects

Source	Dependent Variable	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
GROUP	KN2	32.961	1	32.961	71.033	.000
	COM	0.836	1	0.836	67.298	.000
	FND	0.507	1	0.507	95.154	.000
	PAR	1.32	1	1.32	178.859	.000
	DML	80.731	1	80.731	95.929	.000

หมายเหตุ

a R Squared = .689 (Adjusted R Squared = .682)

b R Squared = .461 (Adjusted R Squared = .450)

c R Squared = .503 (Adjusted R Squared = .493)

d R Squared = .690 (Adjusted R Squared = .683)

e R Squared = .562 (Adjusted R Squared = .553)

จากการทดสอบแบบ Univariate-Tests เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรที่ละตัวแปร พบว่ามี 5 ตัวแปรที่มีค่า Significant เท่ากับ .000 คือ ตัวแปรด้านความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตย (KN2) ด้านการมีส่วนร่วม (PAR) ด้านการสื่อสาร (COM) ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (FND) และด้านวิถีชีวิตประชาธิปไตย (DML) มีค่า Significant เท่ากับ .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ผู้วิจัยตั้งไว้ที่ .05 สรุปได้ว่า หลังการทดลองใช้กลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียน ตัวแปรทั้ง 5 ตัวแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยหลังการใช้กลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิต ประชาธิปไตย ของกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุม

จึงสรุปได้ว่า กลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีผลทำให้เกิดการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 5 ด้าน คือด้านความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตย (KN2) ด้านการมีส่วนร่วม (PAR) ด้านการสื่อสาร (COM) ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (FND) และด้านวิถีชีวิตประชาธิปไตย (DML)

ดังนั้น สรุปผลการวิเคราะห์ได้ว่า ในการวิจัยระยะที่ 1 ตัวแปรที่มีผลต่อการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนที่เป็นตัวแปรพยากรณ์ ที่ได้จากการศึกษาเอกสารและการวิจัย พบว่า มี 7 ตัวแปร เมื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ด้วยสถิติ Multiple Linear Regression และนำเข้าสู่สมการเชิงโครงสร้างเพื่อตรวจสอบความตรงของตัวแบบจำลองสมมติฐาน ซึ่งมีค่าสถิติเป็นไปตามเกณฑ์ดัชนีความกลมกลืนของตัวแบบ พบว่า มีตัวแปรจำนวน 5 ตัวแปร ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตย (KNW) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (PAR) ปัจจัยด้านการสื่อสาร (COM) ปัจจัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (FND) และปัจจัยด้านแบบของบุคลิกภาพ (PER) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียน

ต่อมาในการวิจัยระยะที่ 2 ผู้วิจัยได้นำผลจากการวิจัยระยะที่ 1 มาสร้างกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียน โดยผู้วิจัยจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และได้รับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ได้กลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียน จำนวน 4 ด้าน 12 กิจกรรม ได้แก่

- กิจกรรมที่ 1 การบรรยายให้ความรู้
- กิจกรรมที่ 2 การศึกษาดูงาน
- กิจกรรมที่ 3 บทบาทสมมติ เวทีประชาคม (กรณีสวนส้ม)
- กิจกรรมที่ 4 สนุกกับเกมหรรษา (เรือโททานิค)
- กิจกรรมที่ 5 ประชาธิปไตยบนต้นไม้
- กิจกรรมที่ 6 พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
- กิจกรรมที่ 7 คนเก่งการสื่อสาร
- กิจกรรมที่ 8 สร้างสัมพันธ์ผ่านนิทาน
- กิจกรรมที่ 9 ร้อยดวงใจสู่วิถีชีวิตประชาธิปไตย

กิจกรรมที่ 10 บนหนทางวิถีชีวิตประชาธิปไตย

กิจกรรมที่ 11 ประกวดนักเรียนต้นแบบดีเด่นด้านวิถีชีวิตประชาธิปไตย

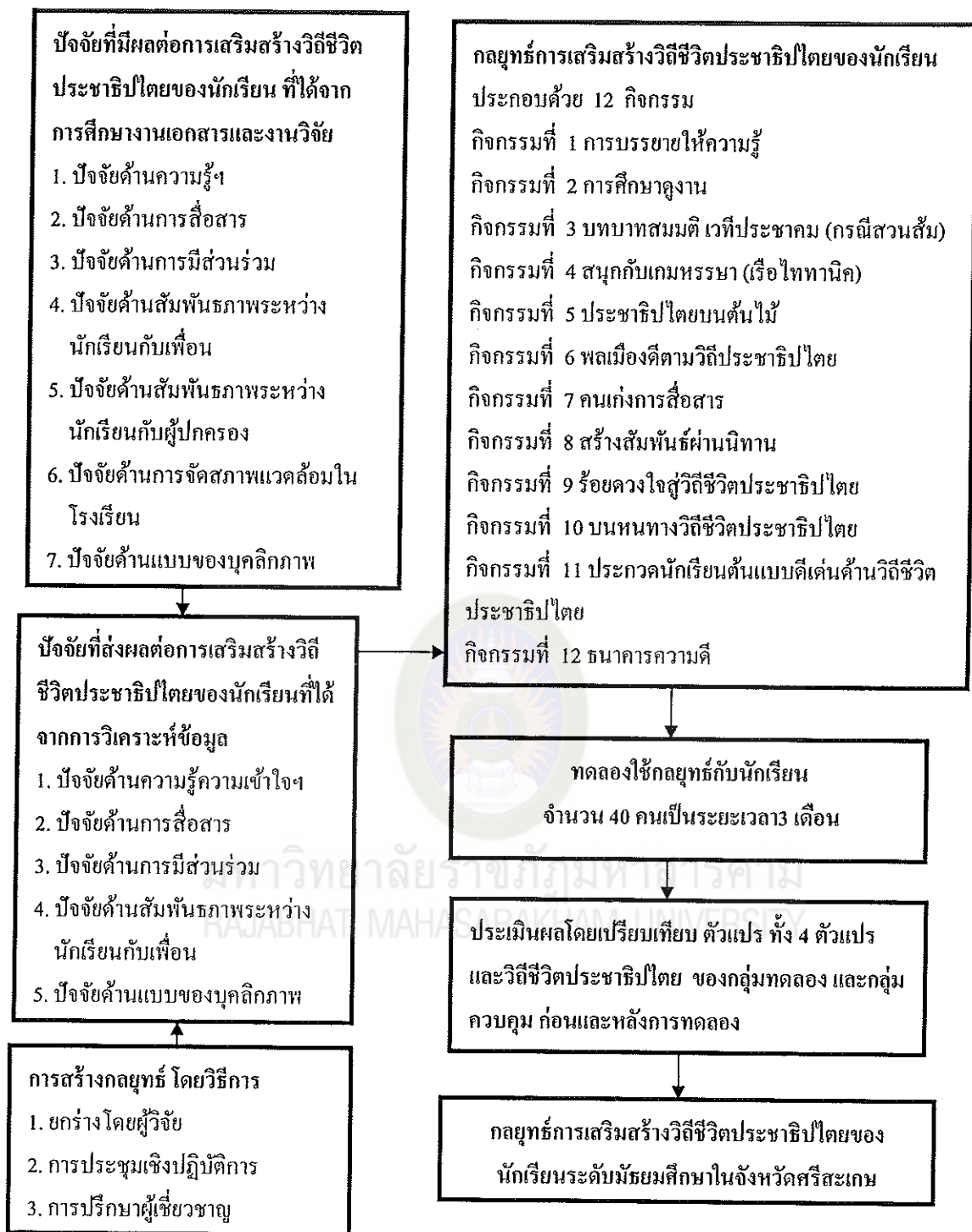
กิจกรรมที่ 12 ธนาคารความดี

ในระยะที่ 3 ผู้วิจัยได้นำกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนไปทดลองใช้และกำหนดให้มีการประเมินผลหลังการดำเนินกิจกรรมตามกลยุทธ์ โดยการเปรียบเทียบกันระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า หลังการทดลองใช้กลยุทธ์ค่าเฉลี่ยวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียน ของกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุม โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถแสดงกระบวนการดำเนินการวิจัยได้ดังแผนภาพที่ 13

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนภาพที่ 13 กระบวนการดำเนินการวิจัยกลยุทธ์การเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตย
ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ